

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 887/2020
28.10.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Невенке Важић, председника већа, Веска Крстајића, Биљане Синановић, Милунке Цветковић и Драгана Аћимовића, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Снежаном Меденицом, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА и др., због кривичног дела злоупотреба службеног положаја из члана 359. став 1. Кривичног законика и др., одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљених АА и ББ – адвоката Енике Вег, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Шиду К број 72/17 од 24.07.2019. године и Вишег суда у Сремској Митровици Кж1 број 290/19 од 30.04.2020. године, у седници већа одржаној дана 28. октобра 2020. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљених АА и ББ – адвоката Енике Вег, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Шиду К број 72/17 од 24.07.2019. године и Вишег суда у Сремској Митровици Кж1 број 290/19 од 30.04.2020. године, у односу на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) и 2) Законика о кривичном поступку, док се исти захтев у осталом делу **одбацује**.

Образложење

Пресудом Основног суда у Шиду К број 72/17 од 24.07.2019. године, окривљени АА оглашен је кривим због извршења кривичног дела злоупотреба службеног положаја из члана 359. став 1. КЗ, а окривљени ББ због извршења кривичног дела злоупотреба службеног положаја у подстрекавању из члана 359. става 1. у вези члана 34. став 1. КЗ, за која дела су им применом одредаба чланова 64., 65. и 66. КЗ изречене условне осуде, тако што су окривљенима утврђене казне затвора у трајању од по 8 месеци и истовремено одређено да се ове казне неће извршити уколико окривљени у року проверавања од 2 године од дана правноснажности пресуде не учине нова кривична дела.

Истом пресудом, окривљени су обавезани да солидарно плате ОЈТ у Сремској Митровици – Одељење у Шиду износ од 36.000,00 динара на име трошкова кривичног поступка, а Основном суду у Шиду износе од по 15.000,00 динара на име паушала, све у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде, под претњом принудног извршења.

Пресудом Вишег суда у Сремској Митровици Кж1 број 290/19 од 30.04.2020. године, одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљених АА и ББ - адвоката Енике Веџ, а пресуда Основног суда у Шиду К број 72/17 од 24.07.2019. године, потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда, захтев за заштиту законитости поднела је бранилац окривљених АА и ББ – адвокат Еника Веџ, због повреде закона из члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП, конкретно због битних повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) и 3) ЗКП, повреде одредаба чланова 460. став 1. ЗКП, 16. став 2. и 419. став 2. ЗКП, повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) и 2) ЗКП, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне оцене доказа, те због повреде одредаба члана 441. став 1. и 4. ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд преиначи побијане пресуде тако што ће окривљене ослободити од оптужбе да су извршили предметна кривична дела, или да побијане пресуде укине и предмет врати првостепеном суду на поновни поступак и одлучивање.

Врховни касациони суд доставио је примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП и у седници већа коју је одржао без обавештавања Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљених, налазећи да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета са пресудама против којих је захтев за заштиту законитости поднет, а након оцене навода изложених у захтеву, нашао:

Захтев је неоснован у делу који се односи на повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) и 2) ЗКП, док је у осталом делу недозвољен, односно нема законом прописан садржај.

Према наводима захтева за заштиту законитости браниоца окривљених, побијане правноснажне пресуде донете су уз повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) и 2) ЗКП, а с тим у вези наводи се да на страни окривљеног АА нема радње извршења кривичног дела злоупотреба службеног положаја из члана 359. став 1. КЗ, обзиром да у конкретном случају нису остварена ни објективна, а ни субјективна обележја овог кривичног дела, док у радњама окривљеног ББ нема објективних и субјективних обележја кривичног дела злоупотреба службеног положаја у подстрекавању из члана 359. став 1. у вези члана 34. став 1. КЗ, већ да у његовим радњама евентуално стоје битни елементи кривичног дела пореска утаја из члана 225. КЗ, односно кривичног дела пореска утаја из члана 229. раније важећег КЗ, или прекршаја прописаног одредбама Закона о порезу на додату вредност.

Изложени наводи захтева су, по оцени овога суда, неосновани.

Одредбом члана 359. став 1. КЗ, прописано је да ће се службено лице које искоришћавањем свог службеног положаја или овлашћења, прекорачењем граница свог службеног овлашћења или невршењем своје службене дужности прибави себи или другом физичком или правном лицу какву корист, другом нанесе какву штету или теже повреди права другог, казнити затвором од 6 месеци до 5 година.

Чланом 33. став 1. КЗ, прописано је да ко другог са умишљајем подстрекне да изврши кривично дело, казниће се казном прописаном за то кривично дело.

Врховни касациони суд налази да из чињеница и околности означених у чињеничном опису радње извршења кривичних дела датим у изреци првостепене пресуде произилазе сва законска обележја кривичног дела злоупотреба службеног положаја из члана 359. став 1. КЗ на страни окривљеног АА, те кривичног дела злоупотреба службеног положаја у подстрекавању из члана 359. став 1. у вези члана 34. КЗ на страни окривљеног ББ.

Према изреци првостепене пресуде, окривљени ББ је критичном приликом, дошавши на гранични прелаз ..., затражио од окривљеног АА, цариника Републике Србије, да му овери четири обрасца РЕФ4, односно захтева за рефакацију ПДВ-а, иако том приликом у аутомобилу није имао робу на коју би се односили ти захтеви, нити је уопште напуштао Републику Србију, а окривљени АА је то прихватио и оверио предметне захтеве за рефакацију ПДВ-а, а услед чега је окривљеном ББ дан касније по основу повратка ПДВ-а неосновано исплаћено 70.475,30 динара, за који износ је оштећен буџет Републике Србије, при чему су били способни да схвате значај својих дела и управљају својим поступцима, и хтели су извршење истих, иако су били свесни забрањености својих дела.

Стога су, по налажењу овога суда, а насупрот наводима захтева, у чињеничном опису радњи извршења окривљених, датом у изреци првостепене пресуде, означена сва законска обележја, како објективна, која се односе на радњу извршења предметних кривичних дела, због којих су окривљени оглашени кривим, тако и субјективна, која се тичу урачунљивости и умишљаја окривљених. Из наведених разлога су оцењени неоснованим супротни наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљених, као и наводи да се у радњама окривљеног ББ стичу евентуално битни елементи кривичног дела пореска утаја из члана 225. КЗ (односно из члана 229. раније важећег КЗ) односно да се у конкретном случају не ради о кривичном делу, већ о прекршају прописаном одредбама Закона о порезу на додату вредност.

Стога је захтев у делу у којем се нижестепене пресуде побијају због повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) и 2) ЗКП, одбијен као неоснован.

Поред тога, у захтеву за заштиту законитости наводи се да су нижестепеним пресудама учињене битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) и 3) ЗКП, повреда одредаба члана 460. став 1. ЗКП, те члана 16. став 2. и члана 419. став 2. ЗКП и повреда одредаба члана 441. став 1. ЗКП, а полемише се и са чињеничним утврђењима у правноснажним пресудама, односно указује на повреду члана 440. ЗКП и указује на погрешну оцену доказа. Како наведене повреде у смислу члана 485. став 4. ЗКП не представљају законом дозвољене разлоге за подношење захтева за заштиту законитости окривљенима преко бранилаца, то је Врховни касациони суд у овом делу захтев за заштиту законитости браниоца окривљених одбацио као недозвољен.

Истим захтевом, указује се и на повреду закона из члана 441. став 4. ЗКП, због које повреде је подношење овог ванредног правног лека дозвољено окривљенима преко бранилаца. Међутим, у захтеву се не наводи у чему се конкретно ова повреда састоји, већ се наводи да се у конкретном случају, због учињених повреда одредаба кривичног поступка, не може испитати правилност одлуке суда о одмереним трошковима кривичног поступка. Стога по оцени овога суда захтев у овом делу нема

прописан садржај у смислу одредбе члана 484. ЗКП, која налаже обавезу навођења разлога за подношење захтева за заштиту законитости, а што у случају истицања повреде закона подразумева како опредељење о којој тачно повреди закона је реч, тако и образложење у чему се та повреда конкретно састоји, па је поднети захтев у овом делу одбачен јер нема законом прописан садржај.

Са свега изложеног, а на основу одредбе члана 491. став 1. ЗКП у делу којим је захтев одбијен као неоснован, те на основу одредаба члана 487. став 1. тачка 2) и 3) ЗКП у делу у којем је исти захтев одбачен, донета је одлука као у изреци.

**Записничар-саветник,
Снежана Меденица, с.р.**

**Председник већа-судија,
Невенка Важић, с.р.**

За тачност отправака
Управитељ писарнице
Марина Антонић